

LETNO VSEBINSKO POROČILO

**gajst.**

INŠTITUT GAJST, ZAVOD RAZISKOVALNI INŠTITUT ZA DIPLOMATSKO  
IZOBRAŽEVANJE, LJUBLJANA

2023

## **VSEBINA**

|                                                                                        |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>SPLOŠNI DEL .....</b>                                                               | <b>3</b>  |
| 1. PREDSTAVITEV .....                                                                  | 3         |
| 2. POSLANSTVO IN RAZVOJ .....                                                          | 4         |
| OSNOVNA OPREDELITEV POSLANSTVA .....                                                   | 4         |
| RAZVOJ V LETU 2023 .....                                                               | 4         |
| 3. POSAMEZNA PODROČJA DELOVANJA IN PROJEKTI .....                                      | 6         |
| 1. RAZISKOVANJE .....                                                                  | 6         |
| 2. IZOBRAŽEVANJE .....                                                                 | 7         |
| 3. INFORMIRANJE .....                                                                  | 11        |
| 4. PROMOCIJA AKTIVNOSTI, SODELOVANJE NA KONFERENCAH IN<br>MEDNARODNO SODELOVANJE ..... | 12        |
| <b>ZAKLJUČNI DEL .....</b>                                                             | <b>13</b> |
| 1. ZAPIS PRIPRAVE POROČILA .....                                                       | 13        |

## **SPLOŠNI DEL**

### **1. PREDSTAVITEV**

#### *Izkaznica*

Ime: Inštitut Gajst, zavod raziskovalni inštitut za diplomatsko izobraževanje, Ljubljana

Skrajšano ime: Inštitut Gajst

Pravnoorganizacijska oblika: Zavod

Naslov: Ulica Jana Husa 37, 1000, Ljubljana, Slovenija

E-pošta: [institut.gajst@gmail.com](mailto:institut.gajst@gmail.com)

Spletna stran: [www.gajst.org](http://www.gajst.org)

Druge spletne strani: [www.instagram.com/gajst.institut](https://www.instagram.com/gajst.institut)

Matična številka: 9308253000

Davčna številka: 76800482

Transakcijski račun: SI56 0284 3026 4606 771

Datum ustanovitve: 24.1.2023

Datum vpisa v sodni register: 25.1.2023

Začetni kapital: 1500 Evrov

Ustanovitelj: Luka Pečar Pahor, Tatjana Pečar

Direktor: Luka Pečar Pahor

Zaposleni: Zavod posluje brez zaposlenih.

Svet zavoda:

Predsednik sveta zavoda: Urban Culleto (predstavnik zainteresirane javnosti)

Člana sveta zavoda: Anej Bevk Peternelj (predstavnik ustanovitelja), Iva Milosavljević (predstavnica ustanovitelja, namesto predstavnice delavcev)

Strokovni svet:

Sestava strokovnega sveta zavoda je v nastajanju.

Članstvo:

Zavod nima članstva.

Sodelavci: Sodelovanje pri inštitutu je prostovoljne narave. Sodelavci inštituta so študenti in mladi profesionalci iz področja pedagogike, andragogike, mednarodnih odnosov in diplomacije.

## 2. POSLANSTVO IN RAZVOJ

### OSNOVNA OPREDELITEV POSLANSTVA

Inštitut Gajst je zasebna, neprofitna, strokovna organizacija, ki deluje na podlagi Zakona o Zavodih, v skladu z Deklaracijo o zunanji politiki (DeZPRS-1) in v skladu s temeljnimi usmeritvami določenimi v strategiji zunanje politike Republike Slovenije (2021). Tako Deklaracija kot Strategija prepoznavata pomen nevladnih organizacij pri doseganju ciljev zunanje politike Republike Slovenije. Kultura zunanje politike je v strateških dokumentih izpostavljena kot osnova za celostno doseganje temeljnih zunanjepolitičnih ciljev, nacionalnega soglasja in sprave. Pri delovanju, kjer si prizadevamo za dvig kulture diplomacije in zunanje politike v Republiki Sloveniji in regiji, nas vodi spoštovanje ustavnih določil, načela in vrednote Evropske Unije in spoštovanje človekovih pravic. Inštitut svoje poslanstvo uresničuje z vero v pomen izobraževanja, predvsem na osnovnošolski in srednješolski stopnji, kot temeljnim procesom oblikovanja individualne diplomatske subjektivnosti; kapacitete in avtoritete za odgovorno, trajnostno in miroljubno predstavljanje skupnosti.

### RAZVOJ V LETU 2023

**Prvo leto poslovanja je za (male) nevladne neprofitne organizacije načeloma najbolj zahtevno.** Soočamo se z izzivom konsolidacije sodelujočih, izvajanjem dejavnosti ob minimalnem finančnem izdatku (tudi v odnosu do manjših možnosti za prijavo na razpise) in utrjevanjem položaja v odnosu do drugih sorodnih ali partnerskih organizacij na tem področju. Za nevladne organizacije, ki vodstvu in sodelujočim predstavljajo interesno dejavnost (torej ne služijo kot primarni vir dohodka), so ti izzivi še toliko bolj prisotni.

**Na delovanje Inštituta Gajst v prvem letu upravičeno gledamo s ponosom in dobro mero zadoščenja.** Inštitut je v enem letu postal referenčna organizacija na področju izobraževanja iz mednarodnih tem v slovenskem izobraževalnem prostoru, predvsem v Ljubljani. V sklopu mladinskih organizacij, ki se ukvarjajo z informiranjem, izobraževanjem in raziskovanjem na področju diplomacije, zunanje politike in mednarodnih odnosov na splošno si upamo na podlagi dosežkov trditi, da spadamo med najboljše.

**Našo kvaliteto so prepoznali izjemni posamezniki, ugledne javne izobraževalne institucije in najvišje predstavniške, zakonodajne in vladne institucije Republike Slovenije.** Ponosni smo na sodelovanje z Državnim zborom Republike Slovenije, Blejskim Strateškim Forumom, Centrom za Evropsko Prihodnost, slovenskimi srednjimi šolami in gimnazijami ter z vrsto izjemnih posameznikov in posameznikov, ki so nam kot gosti zaupali na našem podkastu Naivni Duh ali pa nam pomagali uresničiti naše ideje!

**To je šele začetek.** Temeljni cilj delovnega načrta za prvo leto je bilo vzpostaviti Inštitut in mu zagotoviti ugled, ki bo omogočal nemoteno nadaljnjo delovanje in zasledovanje temeljnega poslanstva. Osredotočili smo se na projekte, ki niso zahtevali prijave na razpise ali vloška, ki presega zmožnosti, izhajajoče iz začetnega kapitala.

Sedaj, ko lahko pokažemo, da znamo z malim vložkom narediti pomemben rezultat, smo pripravljeni dokazati, da lahko z večjim vložkom in zaupanjem partnerjev premikamo meje. Gajst!

**V manj kot enem letu delovanja nam je uspelo:**

→ **Vprašanje pomena diplomatskega izobraževanja postaviti na zemljevid strokovne javne razprave v Sloveniji;**

→ Z delavnico o pomenu diplomatskega izobraževanja mladih gostovati na Mladem Blejskem Strateškem Forumu, ki se ga udeleži več kot **40 mladih iz 25. držav;**

→ Z delavnico »misliti diplomacijo« gostovati na **Dijaški Nacionalni Konferenci 2023;**

→ **Na srednjih šolah in gimnazijah Izvesti 16 delavnic »Picasso in konflikt«**, ki na multidisciplinaren način odbirajo različne vidike mednarodnih oboroženih spopadov;

→ Pripraviti **osnutek poročila za spremembo učnih načrtov** v osnovnih in srednjih šolah;

→ Posneti **9 epizod Naivnega duha**; prvega podkasta v Sloveniji, posvečenega izključno diplomaciji in prirejenega za mlajše nestrokovno poslušalstvo;

→ Objaviti **37 digitalnih pregledov tedenskega dogajanja v mednarodni skupnosti: S7;**

→ Pripraviti raziskovalni seznam za poglobljeno razumevanje konflikta med Izraelom in Palestino: **Raziskovalni meni;**

→ Nastopiti kot **častni gost na seji Dijaške Organizacije Slovenije**, kjer smo dijakom iz različnih delov Slovenije predstavili naše poslanstvo;

→ Na povabilo Odbora za zunanjo politiko Državnega zbora RS **sodelovali na javni predstavitvi mnenj o večji uporabi kvalificirane večine pri odločanju na področju skupne zunanje in varnostne politike;**

→ Svoje **delovanje predstaviti na vseslovenskem festivalu nevladnih organizacij LUPA 2023;**

→ Svoje delovanje predstaviti sorodnim organizacijam in deležnikom v slovenskem prostoru (npr. Varuh človekovih pravic RS, Zveza prijateljev mladine Slovenije, Dijaška Organizacija Slovenije, Študentsko društvo za mednarodne odnose Globallis, Slovensko društvo za mednarodne odnose);

→ **Vzpostaviti spletno mesto**, [www.gajst.org](http://www.gajst.org). Na tem sicer še delamo!;

→ **Vzpostaviti močno digitalno prisotnost na omrežju Instagram**, ki služi kot glavna točka informiranja naše ciljne publike. Naše objave večkrat tedensko dosežejo več kot 700 aktivnih sledilcev! **V letu 2023 smo pripravili kar 147 vsebinskih objav in**

→ **Postaviti Inštitut Gajst na noge!**

### 3. POSAMEZNA PODROČJA DELOVANJA IN PROJEKTI

#### 1. RAZISKOVANJE

Samostojno raziskovanje na področju diplomatskega izobraževanja v Republiki Sloveniji je ena izmed temeljnih dejavnosti in poslanstvo Inštituta Gajst. Namen raziskovalnih dejavnosti Inštituta je na podlagi raziskav predlagati praktične spremembe na področju izobraževalnih procesov, tako iz vsebinskega kot tudi iz didaktičnega vidika. Cilj raziskovalnih dejavnosti je torej v izobraževanje na prvi in drugi stopnji (osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje) vključiti teme iz diplomacije, zunanje politike in mednarodnih odnosov. To dejavnost smo letos primarno uresničevali s pripravo **osnutka poročila o vključenosti diplomatskega izobraževanja v učne načrte v osnovnih šolah in gimnazijah ter predlogih za dopolnitev učnih načrtov v osnovnih in srednjih šolah z vsebinami s področja mednarodnih odnosov, zunanje politike in diplomacije**. Na podlagi poročila bomo v poslovnem letu 2024 vodili zagovorniško kampanjo za spremembo učnih načrtov državljanske in domovinske vzgoje in etike, zgodovine in sociologije v osnovnih in srednjih šolah.

Izpostavljamo:

#### → **Poročilo o vključenosti diplomatskega izobraževanja v Sloveniji na prvi in drugi stopnji**

Ekipa Inštituta je, brez finančnih izdatkov, od avgusta do decembra 2023 pripravljala osnutek poročila **o vključenosti diplomatskega izobraževanja v Sloveniji na prvi in drugi stopnji**. V poročilu smo pregledali učne načrte državljanske in domovinske vzgoje ter etike, zgodovine v osnovni šoli, zgodovine v gimnaziji in sociologije za srednje šole in gimnazije, ter vsebino primerjali z Deklaracijo zunanje politike Republike Slovenije, kot temeljnim zunanjepolitičnim dokumentom Republike Slovenije. Namen prvotne stopnje raziskave je bio ugotoviti, koliko tem iz Deklaracije je vključenih v prvostopenjsko in drugostopenjsko izobraževanje. Drugi del poročila sestavljajo praktični konkretni predlogi za dopolnitev učnih načrtov, kjer je ekipa inštituta definirala številna področja, kjer bi se lahko v procesu prenove učnih načrtov smiselno vključilo teme iz diplomacije, zunanje politike in mednarodnih odnosov.

Temelja premisa poročila je potreba po dvigu zunanjepolitične pismenosti med mladimi. Zunanja politika je, kot stvarni del demokratičnega procesa v moderni demokratični državi, v obstoječih učnih načrtih zapostavljena. Pri posameznih predmetih smo idejno zasnovali povsem nove učne sklope (kot na primer pri državljanski in domovinski vzgoji ter etiki), pri drugih (na primer pri sociologiji za srednje šole in gimnazije) smo predlagali dotične spremembe pri posameznih sklopih (na primer pri »odločanju v skupnosti« in »izzivih sodobne mednarodne skupnosti«). Primerjalna vrednost našega predloga za spremembo učnih načrtov je v opisu vsebine, ki pripada posameznemu na novo predlaganemu učnemu cilju. Temu smo priložili predlog didaktičnih načrtov in priporočil, ki se jih lahko pedagogi poslužijo pri predajanju znanja iz teh tematik. Poročilo je tako uporabno tudi v primeru, če se določene vsebine v procesu priprave novih učnih načrtov ne prenesejo v končne učne načrte, ki jih potrjuje kurikularna komisija in pristojno ministrstvo. Pedagogi lahko

poročilo uporabljajo pri doseganju z obstoječimi učnimi načrti zastavljenih učnih ciljev, saj imajo pri izbiri tematik določeno stopnjo pedagoške avtonomnosti.

Raziskovalno delo na področju vključenosti diplomatskega izobraževanja v učne načrte se bo v naslednjem poslovnem obdobju zavoda nadaljevalo, zaključilo pa se bo z javno zagovorniško kampanjo rezultatov in pozivom k posvojitvi pedagoških praks s strani pedagogov.

## 2. IZOBRAŽEVANJE

Izobraževanje, kjer se Inštitut Gajst postavi v pedagoško vlogo, je druga temeljna aktivnost našega zavoda. V tem letu smo za namen doseganja tega cilja izvedli **16 delavnic na srednjih šolah in gimnazijah**, z delavnico »mislimi diploamcijo« **sodelovali na Dijaški nacionalni konferenci 2023** in pripravili **vrsto različnih digitalnih vsebin**. Med digitalnimi vsebinami izstopa **podkast Inštituta »Naivni Duh«**, ki je dostopen na vseh streaming platformah.

Izpostavljamo:

→ **Delavnice o različnih vidikih mednarodnih oboroženih spopadov »Picasso in konflikt«**

Od maja 2023 do konca koledarskega leta je Inštitut izvedel 16 delavnic »Picasso in konflikt«, katerih namen je dijake na podlagi aktualnih konfliktov v mednarodni skupnosti seznaniti z različnimi vidiki mednarodnih in notranjih oboroženih spopadov. Glavnina delavnic je, zaradi narave koledarja srednješolskega izobraževanja in ostalih aktivnosti dijakov, potekala med oktobrom in decembrom 2023 (v tem obdobju smo izvedli 15 delavnic).

Medtem, ko smo delavnice v Ljubljani izvajali brezplačno, smo za delavnico v na EGSŠ v Radovljici izstavili račun (na podlagi izdatne časovne obremenjenosti izvajateljev in potnih stroškov). Odločitev za izdajo računa posamezni šoli je v diskrecijski pravici Inštituta. Delavnice, ki smo jih izvajali brezplačno smo razumeli kot promocijsko aktivnost inštituta. Delavnice smo izvajali na naslednjih izobraževalnih ustanovah: Gimnaziji Bežigrad (8), Gimnaziji Šentvid (2), Gimnaziji Poljane (2), Ekonomski gimnaziji in srednji šoli v Radovljici (3), Srednji medijski in grafični šoli v Ljubljani (1).

Opis delavnice:

Vojne, mednarodni in notranji oboroženi konflikti so kompleksni pojavi, ki se v sklopu srednješolskega izobraževanja večinoma le površinsko obravnavajo. To še ne pomeni, da je razumevanje konfliktov pogojeno s poznavanjem kompleksnih analitičnih okvirov in teorij. V delavnici si pri analizi poljubnih aktualnih in preteklih konfliktov pomagamo s Picassovo Guernico – eno najbolj znanih slik 20. stoletja. **Udeleženci so na podlagi razumevanja umetniškega dela analizirali vojaške, medijske, civilne, humanitarne in diplomatske vidike konfliktov. Poleg spoznavanja omenjenih vidikov konflikta, udeleženci na podlagi izbranega konflikta skupaj oblikujejo svojo abstrakcijo Picassove Guernice, ki služi kot**

**končni izdelek delavnice.** Letos smo se pri izvedbah delavnic osredotočili na dva aktualna konflikta: **vojno v Ukrajini in vojno med Izraelom in Hamasom (Konflikt na Bližnjem vzhodu).**

Trajanje delavnice: 120 minut

Digitalna komponenta: Večini delavnic je sledila delitev končnega izdelka delavnice na družbenem omrežju Instagram.

→ **Delavnica »misliti diplomacijo« na Dijaški nacionalni konferenci, april 2023**

**Inštitutu je bilo v veliko čast sodelovati na Dijaški nacionalni konferenci 2023, kjer smo na povabilo organizatorja izvedli delavnico z naslovom »misliti diplomacijo«.** Dijaška nacionalna konferenca vsako leto združi nadobudne in družbeno zavedne dijake iz vse Slovenije ter jim ponudi vrsto različnih vsebin. V aprilski delavnici, ki je sočasno označevala prvi javni nastop Inštituta, smo skupaj z dijaki razmišljali o definicijah diplomacije in implikaciji različnega razumevanja tega pojma za dojetanje pomena diplomacije v javnem diskurzu. **Temeljno sporočilo Inštituta, istovetno našemu sloganu, je bilo: Tudi jaz sem diplomat.** Delavnico so po podatkih organizatorja udeleženci ocenili kot najboljše izvedeno delavnico v sklopu Dijaške nacionalne konference 2023.

Opis delavnice:

*Če bi morali zapisati definicijo diplomacije, kaj bi zapisali? ... Ni tako preprosto, kajne? Gotovo ste pomislili na odnose med državami, iskanje mirnih rešitev spora, profesionalno dejavnost določenih ljudi. Je to diplomacija? Na kaj pravzaprav pomislimo, ko mislimo diplomacijo?*

V delavnici se soočamo z izzivom, ki že več kot stoletje obremenjuje številne raziskovalce mednarodnih odnosov. Poznamo namreč več kot 100 definicij diplomacije in prav razdrobljenost strokovnega razumevanja tega pojava nam onemogoča globlji razmislek o pomenu diplomacije v naši družbi in našem mestu znotraj diplomacije same.

Na interaktiven način smo premislili naše trenutno razumevanje koncepta diplomacije. Dijake smo spoznali s kriteriji, s katerimi si lahko pomagajo oceniti ustreznost definicij (ne le definicije diplomacije). S kriteriji so si pomagali pri pripravi boljše definicije diplomacije, kjer so izhajali iz svojega razumevanja pojma. Na koncu smo udeležence izzvali, da na podlagi dognanih in ostalih kriterijev dobrih definicij kritizirajo gajstovo definicijo diplomacije. Prek razumevanja diplomacije v teoriji, smo se dotaknili diplomacije v praksi. Predvsem tako, da je na koncu sleherni udeleženec razumel svojo vlogo kot diplomatski subjekt v diplomatskem diskurzu. Na delavnici so posamezne skupine dijakov nosila tudi trendovska sončna očala različnih barv – drugačna barva očal, drugačna definicija, drugačen pogled na diplomacijo.

Trajanje delavnice: 90 minut

Digitalna komponenta: Delavnici je sledila objava na družbenem omrežju Instagram.

## → Raziskovalni meni: Kreativen način predstavitve literature o konfliktu med Izraelom in Palestino

S protipravnim in zavržnim napadom Hamasa na Izrael je sedmega oktobra konflikt med Izraelom in Palestino dobil novo rasežnost, ki se je v naslednjih mesecih izkazala za najsmrtonosnejšo epizodo dolgotrajajočega konflikta na Bližnjem vzhodu. V Inštitutu smo se, poleg organizacije delavnic »Picasso in konflikt«, na dogajanje odzvali s pripravo seznama gradiv, s katerimi si lahko zainteresirana javnost pomaga pri odbiranju kompleksnosti konflikta, ki je v javnosti prepogosto poenostavljen. Raziskovalni meni je smiselno povezan z delavnico, omogoča nadaljnje raziskovanje in služi kot didaktičen pripomoček za pedagoge, ki želijo na različnih stopnjah zahtevnosti dijakom orisati različne vidike konflikta.

Seznam gradiv smo nadgradili s kreativno rešitvijo, ki omogoča enostavno, interaktivno in svojevrstno izkušnjo samostojnega raziskovanja zgodovine, političnih in gospodarskih rasežnosti več kot 70 let trajajočega konflikta. Gradiva smo oblikovali po vzoru gostilniških jedilnih kart, kjer posamezen vir predstavlja artikel na meniju.

Po natančni preučitvi več 100 virov, smo v končni raziskovalni seznam uvrstili 3 knjige, 41 znanstvenih člankov, 20 dokumentarnih filmov, 1 igrani film, 6 spletnih virov, 3 odlomke stare zaveze, 2 mednarodnopravna dokumenta, dve risanki za otroke in govor Slavoja Žižka na Frankfurtskem knjižnem sejmu.

Raziskovalni meni je dostopen na spletni strani inštituta.

## → Digitalno izobraževanje: Pojemovnik

V Inštitutu smo digitalno platformo Instagram izkoristili tudi za deljenje izobraževalnih vsebin. Med rubrikami izstopa t.i. »pojmovnik«, kjer v Inštitutu mesečno pripravljamo obrazložitve določenih pojmov, ki se pogosto pojavljajo v medijih in diplomatskem diskurzu. V letošnjem letu smo za voljo doseganja cilja izobraževanja prek digitalnih platform v obliki instagram objave sledilcem posredovali razlage naslednjih konceptov:

1. Mednarodni dan multilateralizma in diplomacije za mir
2. Svetovni dan čebel
3. Force majure
4. Varnostni svet
5. Ženevske konvencije
6. Sekuritizacija
7. Dunajska konvencija o diplomatskih odnosih
8. Strateška avtonomija EU
9. Diplomatski izpit
10. Camp David
11. Stanje v Uniji
12. Meddržavno sodišče
13. Nobelova nagrada za mir
14. Kulturna diplomacija
15. Generalna skupščina
16. UNFCCC
17. Zločin genocida

### → Digitalno izobraževanje: Teden EU

V sklopu tedna pred obeležitvijo dneva Evrope (9. maj) smo v Inštitutu pripravili digitalno izobraževalno kampanjo o zunanji politiki in diplomaciji EU. V sklopu krajših objav na družbenem omrežju instagram smo komunicirali naslednje teme:

- Dan Evrope
- Skupna zunanja in varnostna politika EU
- Zgodovina skupne zunanje in varnostne politike EU
- Institucionalni vidiki zunanjega delovanja EU
- Evropska služba za zunanje delovanje in prihodnost zunanjega delovanja EU

### → Digitalno izobraževanje: Nišne scene z Vajglom

V Inštitutu dajemo posebno pozornost pogosto površinsko obravnavanim in manj poznanim področjem mednarodne politike. V decembru smo za namen izobraževanja iz v medijski krajini manj objavljenih tem začeli mesečno objavljati digitalno rubriko »Nišne scene z Vajglom«. V inovativni Instagram rubriki se sodelavec inštituta Jan Vajgl pogovarja s zamišljenim likom o temah kot je Severna Koreja in Hutijci. Vsak mesec objavimo en izvod rubrike.

### → Podkast Naivni Duh

**Naivni Duh je prvi slovenski podkast za mlade, namenjen izključno temam diplomacije, zunanje politike in mednarodnih odnosov.** Voditelj podkasta, Boris Kokalj, se z izkušenimi gosti pogovarja o njihovih izkušnjah na področju diplomacije, mednarodnih odnosov in zunanje politike in se pri tem osredotoča na aktualno dogajanje v mednarodni skupnosti ter dalj trajajoče procese, ki oblikujejo trenutno mednarodno krajino. Podkast izhaja enkrat mesečno, objavljen je na strežnikih vseh streaming storitev (kot so na primer Spotify, Apple podcasts in buzzsprout). Podkast je brezplačen.

Na podkastu smo v prvi sezoni gostili ljudi iz diplomatske prakse, novinarje, profesorje, politike in mlade udeležence Blejskega strateškega foruma. V prvi sezoni so se z Borisom pogovarjali:

9. **Dr. Vladimir Prebilič**, župan občine Kočevje, predavatelj FDV;
8. **prof. Dr. Vasilka Sancin**, redna profesorica mednarodnega prava na Pravni Fakulteti UL;
7. **Adrian Pollmann**, veleposlanik ZRN v Republiki Sloveniji (podkast v Angleščini);
6. **Mladi udeleženci Blejskega Strateškega Forum**a (podkast v Angleščini);
5. **Peter Grk**, vodja sektorja Blejski Strateški Forum;
4. **Lucija Karnelutti**, prva mladinska delegatka EU v OZN, članica posvetovalnega odbora Predsednice Republike Slovenije;

3. **Adrijan Bakič**, voditelj oddaje Globus (RTV Slovenija);
2. **prof. Dr. Ernest Petrič**, zaslužni profesor, bivši član ILC, bivši diplomat, ustavni sodnik;
1. **Tanja Fajon**, Ministrica za zunanje in evropske zadeve;

Po podatkih različnih ponudnikov je posamezne epizode podkasta poslušalo več kot 1000 oseb. V letu 2024 smo s projektom nadaljevali. Prvi gost druge sezone je bil bivši predsednik Republike Slovenije prof. dr. Danilo Türk.

Digitalna komponenta: Po vsaki objavljeni epizodi na družbenem omrežju Instagram objavimo ključne poudarke (cite) iz pogovora z gostom, gostjo ali gosti.

### 3. INFORMIRANJE

Ena izmed osrednjih aktivnosti Inštituta je komuniciranje informativnih mednarodnih vsebin na družbenem omrežju Instagram. Ciljna publika Inštituta so predvsem dijaki, ki digitalne vsebine konzumirajo prek družbenih omrežjih. Naša prisotnost na družbenem omrežju Instagram je tako osrednjega pomena za komuniciranje s ciljno publiko. V ta namen Inštitut tedensko objavlja povzetke mednarodnega političnega dogajanja v rubriki S7, priložnosti za sodelovanje dijakov v različnih projektih Ministrstva za zunanje in evropske zadeve, povzetke uradnega glasila slovenske diplomacije »diplomatski zvezek« in opozarja na dogodke, ki na slovensko zunanjo politiko pomembno vplivajo (na primer izvolitev v Varnostni svet OZN, poplave...).

Izpostavljamo:

#### → **S7: Tedensko poročanje o razvoju dogodkov v mednarodni skupnosti**

»S7« ali »Sedmka« je tedenska rubrika Inštituta Gajst, kjer vsako nedeljo objavimo povzetek najpomembnejših mednarodnih dogodkov prejšnjega tedna. Vsak teden se osredotočimo na sedem novic, ki jih za našo ciljno publiko ustrezno poenostavimo in kontekstualiziramo v širše dogajanje v mednarodni skupnosti. Pri tem uporabljamo za naš Inštitut značilno »gajstovščino«, mešanico strokovnih izrazov in slenga, s katero se poskušamo približati naši ciljni publiko. **V letu 2023 smo objavili 37 povzetkov mednarodnega dogajanja.** Naše neprekinjeno tedensko povzemanje mednarodnega dogajanja na družbenem omrežju Instagram je v slovensko govorečem prostoru edinstveno. S tem Inštitut pripomore tudi k opismevanju mladih na strokovnem področju in razvoju slovenskega strokovnega jezika na tem področju. Naše objave pogosto delijo tudi zunanjepolitični odločevalci.

#### → **Povzetki diplomatskega zvezka**

Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve je v letu 2023 začelo periodično objavljati t.i. »diplomatski zvezek«, ki služi kot uradno glasilo ministrstva. Namen diplomatskega zvezka je informiranje javnosti o aktivnostih ministrstva. **Inštitut Gajst na lastno pobudo objavlja povzetke diplomatskega zvezka na družbeno omrežje Instagram.**

#### 4. PROMOCIJA AKTIVNOSTI, SODELOVANJE NA KONFERENCAH IN MEDNARODNO SODELOVANJE

Inštitut svoje poslanstvo uresničuje tudi z aktivno promocijo svojih aktivnosti na različnih platformah, ki ne vključujejo digitalne promocije prek družbenih omrežij. Kljub temu, da osrednja promocija naše aktivnosti ostaja Instagram, smo bili v Inštitutu letos prisotni na vseslovenskem festivalu nevladnih organizacij LUPA 2023, kot sodelujoča organizacija smo sodelovali pri izvedbi mladega Blejskega Strateškega Forumu, kot strokovna organizacija sodelovali pri javni predstavitvi mnenj večji uporabi kvalificirane večine pri odločanju na področju skupne zunanje in varnostne politike ter kot častni gost nagovorili mlade v sklopu seje parlamenta Dijaške organizacije Slovenija v Ljubljani.

Izpostavljamo:

##### → Predstavitev na mladem Blejskem Strateškem Forumu 2023

Izjemna čast za naš mlad Inštitut je bilo sodelovati na letošnjem Blejskem Strateškem Forumu, največji slovenski letni zunanjepolitični konferenci. Inštitut je kot partner sodeloval pri Mladem Blejskem Strateškem Forumu (YBSF), dogodku, ki je namenjen družbenoaktivnim mladim iz celega sveta. Letos se je v Ljubljani in na Bledu zbralo več kot **40 mladih iz 25 držav**. Sodelovali smo pri dveh vidikih YBSF.

- **Izvedli smo delavnico o pomenu diplomatskega izobraževanja**, kjer smo predstavili poslanstvo našega inštituta in govorili o pomenu diplomatskega izobraževanja v post-konfliktni obnovi družb. Z udeleženci smo se na Bledu pogovarjali o naših aktivnostih, pomenu prenove učnih načrtov v post-konfliktnih družbah in razmišljali o drugih pomembnih *bottom up* pristopih.
- **S petimi mladimi udeleženci YBSF smo posneli specialno epizodo našega podkasta Naivni duh**. Z udeleženci (Albanija, Litva, Slovenija, Nemčija in Trinidad in Tobago) smo se pogovarjali o njihovem delu, pogledu na mednarodne odnose in ključna multilateralna vprašanja, s katerimi se spopada mednarodna skupnost.

##### → Promocija aktivnosti na vseslovenskem festivalu nevladnih organizacij LUPA 2023

V sodelovanju s Študentskim društvom za mednarodne odnose Globalis smo si delili stojnico na letošnjem vseslovenskem festivalu nevladnih organizacij LUPA 2023. Na stojnici smo promovirali temeljno dejavnost Inštituta, mimoidočim pokazali, kako slovenski učbeniki (ne)obravnavajo diplomacijo in za pravilne odgovore na vprašanja delili sladke nagrade. Na festivalu smo se povezali tudi z drugimi nevladnimi organizacijami, ki delujejo na tem področju (npr. Društvo za združene narode).

## **→ Javna predstavitev mnenj o večji uporabi kvalificirane večine pri odločanju na področju skupne zunanje in varnostne politike**

Odbor za zunanjo politiko je 29.9.2023 izvedel javno posvet o večji uporabi kvalificirane večine pri odločanju na področju zunanje in varnostne politike, kjer so k razpravi povabili tudi naš Inštitut. Prepoznanje s strani osrednje predstavniške institucije smo si šteli v veliko čast in jo primerno izkoristili. Opozorili smo na preveliko rabo kvalificirane večine pri odločanju o skupni zunanji in varnostni politiki EU. Raba tovrstnih postopkov bi namreč lahko pripeljala do preizpraševanja obstoja skupne zunanje in varnostne politike EU, v kolikor države čla pri tem ne bodo enotne. Dosedanja praksa odločanja s konsenzom to namreč zagotavlja, obenem pa onemogoča hitro odzivanje EU v določenih primerih. Predlagali smo tudi, da se lahko kvalificirano večino uporablja takrat, ko gre za vprašanje spoštovanja temeljnih vrednot, zapisanih v Pogodbi o Evropski Uniji. Pri razpravi so sodelovali tudi drugi ugledni strokovnjaki iz področja prava EU, mednarodnih odnosov, bivši minister za zunanje in evropske zadeve in sedanja ministrica za zunanje in evropske zadeve.

## **ZAKLJUČNI DEL**

### **1. ZAPIS PRIPRAVE POROČILA**

Avtor poročila: Luka Pečar Pahor, direktor Inštituta Gajst

Vsebinsko poročilo je bilo po predlogu direktorja Inštituta Luke Pečarja Pahorja sprejeto na dopisni seji sveta zavoda, 12. februarja 2024. Vsebinsko poročilo so soglasno potrdili člani sveta zavoda: Urban Culleto, Anej Bevk Peternelj in Iva Milosavljević. S poročilom so se seznanili tudi ostali sodelavci inštituta prek spletne aplikacije Slack.